

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Książka:

Sprawozdanie z IV. Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła na XVI Międzynarodowych Targach w Poznaniu 2-9 maja 1937 r. Poznań, nakładem Izby Rzemieślniczej, [1938], 55 stron

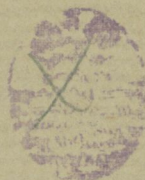
Książka zdigitalizowana i udostępniona cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

4693

OGÓLNO-POLSKIE TARGI RZEMIOSŁA

NA MIĘDZYNARODOWYCH
TARGACH W POZNANIU

1 9 3 7

Nr. 4693

**OGÓLNO - POLSKIE
TARGI RZEMIOSŁA**

NA

MIĘDZYNARODOWYCH
TARGACH POZNAŃSKICH

W 1937 R.

IZBA RZEMIEŚLNICZA W POZNANIU

SPRAWOZDANIE

Z IV. OGÓLNO-POLSKICH TARGÓW RZEMIOSŁA

NA XVI. MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W POZNANIU

2—9 MAJA 1937 r.

P O Z N A Ń

NAKŁADEM IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W POZNANIU

Projekt Retrokonwersja alfabetycznego katalogu kartkowego
Biblioteki Głównej UEP dla książek wydanych do 1950 roku
dofinansowano z programu Ministra Edukacji i Nauki
„Społeczna odpowiedzialność nauki” nr SONB/SP/550262/2022

42254. II

4693. I

Czcionkami Druk. Handlu i Przemysłu - Poznań, W. Garbary 27

D 1953/341/7

P R Z E D M O W A.

Rozmiary tegorocznych, czwartych z rzędu Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich, świadczą o tem, że rzemiosło w zupełności zrozumiało wartość targów ogólnokrajowych oraz międzynarodowych dla swego rozwoju gospodarczego i organizacyjnego.

Zbiorowe wystąpienia rzemiosła na międzynarodowych Targach Poznańskich stały się tradycją, i to tradycją silnie zakorzenioną wśród ogółu rzemiosła. Dowodem tego może być poważna liczba oddalonych, tak w roku ubiegłym, jak i bieżącym wniosków wystawców - rzemieślników o przyznanie stoisk, których nie można było uwzględnić z uwagi na to, że hala rzemieślnicza, jedna z największych hal targowych, okazuje się obecnie za szczupłą na ilość zgłaszających się wystawców - rzemieślników i wystawianych przez nich eksponatów.

Rzemiosło zrozumiało, że minęły czasy, kiedy dla pozbycia wyrobów rzemieślniczych były wystarczające rynki lokalne. Potężny rozwój niektórych gałęzi rzemiosła pod względem techniczno-gospodarczym i liczebnym zmusił zainteresowane zawody do szukania nowych rynków zbytu, i to już nie tylko krajowych, lecz nawet zagranicznych. Stąd bierze się ta niezmiernie wielka popularność Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła wśród rzemieślników, które stały się dla nich niezbędnymi.

Pisząc o wspaniałym rozwoju i utrwaleniu się wśród rzemieślników Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła, należy równocześnie podkreślić zasługi Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej nad zorganizowaniem tychże Targów. Dzięki tylko bowiem zapoczątkowanej inicjatywie Związku Izb Rzemieślniczych na tym polu, rzemiosło zawdzięcza sukcesy i korzyści odnoszone obecnie na Międzynarodowych Targach Poznańskich.

Izba Rzemieślnicza w Poznaniu, która w 1937 r. organizowała Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła musi stwierdzić z całą bezstronnością, że sukces, jaki osiągnęła przy zorganizowaniu tegorocznych Targów Rzemiosła zawdzięcza w poważnej mierze doświadczeniu i pracom z lat poprzednich Związku Izb Rzemieślniczych.

Do powodzenia tegorocznych Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła przyczyniło się również niezmiernie przychylne

stanowisko Pana Ministra Przemysłu i Handlu, który uznając znaczenie gospodarcze powyższych Targów dla rzemiosła oraz oceniając wysiłki rzemiosła położone nad zorganizowaniem i utrzymaniem tychże Targów, także i w tym roku przyznał odpowiednią subwencję, za co niniejszem w imieniu rzemiosła składam najserdeczniejsze podziękowanie.

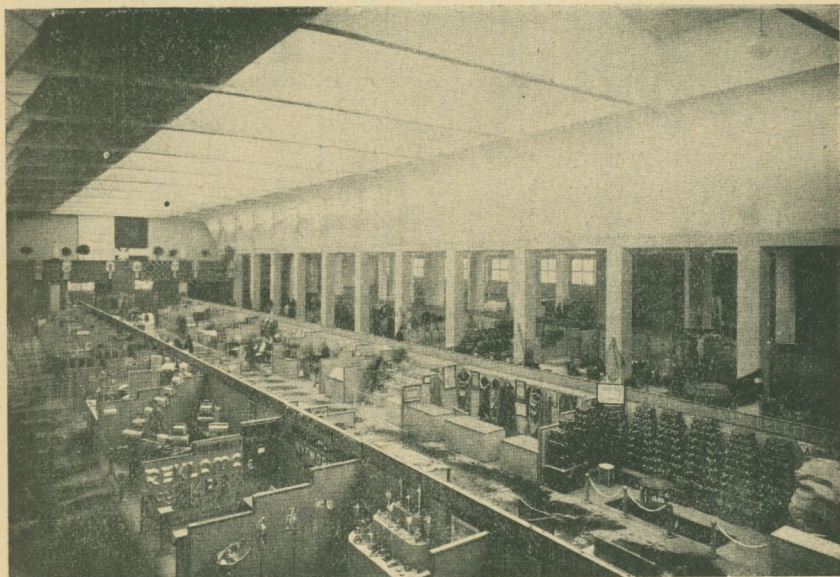
Władysław Zakrzewski,
Prezes Rady Związku Izb Rzemieślniczych R. P.
Prezes Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

RZEMIOSŁO NA XVI MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH POZNAŃSKICH.

UDZIAŁ I REZULTATY HANDLOWE.

Tegoroczne Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła zorganizowane w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich przez Izbę Rzemieśniczą w Poznaniu, osiągnęły w całej pełni swój cel. Liczne transakcje handlowe, dość poważne obroty, zapoznanie szerokiego ogółu kupców i konsumentów z bogatą i wszechstronną produkcją polskiego rzemieślnika — to czynniki, które niewątpliwie przyczynią się do wzmożenia produkcji w tych warsztatach, które brały udział w Targach. Wyniki Targów nastrajają tak organizatorów jak i wystawców jak najlepiej — to też podjęta w roku 1934 przez Związek Izb Rzemieśniczych R. P. w Warszawie inicjatywa, kontynuowana będzie w dalszym ciągu przez Poznańską Izbę Rzemieśniczą i w latach następnych.

Ogólna ilość wystawców w rzemiośle wynosiła 386, z czego na poszczególne okręgi izb rzemieśniczych przy-

Ogólny widok 4 Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła.

pada: Poznań 135, Kielce 110, Lublin 32, Stanisławów 28, Lwów 24, Wilno 15, Włocławek 9, Kraków 9, Katowice 7, Warszawa 5, Toruń 8 i Łódź 4. W wyliczeniu powyższym zwraca szczególną uwagę nikły udział w tegorocznych Targach Rzemiosła okręgu warszawskiego, pomorskiego i łódzkiego.

Ogólny widok (stoiska środkowe).

Jeżeli chodzi o obroty to w pierwszych dniach targowych panował spokój — właściwie dopiero 3 ostatnie dni cechowało wydatniejsze ożywienie.

Najpoważniejszym działem produkcji rzemieślniczej, reprezentowanym na Targach Rzemiosła, były wyroby rzemiosła grupy drzewnej, w której na pierwszy plan wysunęło się stolarstwo meblowe. W tym też dziale widzieliśmy kilkanaście bardzo ładnych kompletów mebli według projektów miejscowych architektów wnętrz, oraz cały szereg innych, czy to projektów własnych, czy też według wzorów katalogowych.

Na specjalne podkreślenie zasługuje sukces wielkopolskiej placówki rzemieślniczej, a mianowicie firmy Antoni Mulczyński — stolarnia mebli artystycznych w Poznaniu, ul. Śniadeckich 12, w której zamówione zostało umeblowanie

do letniego mieszkania Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w Juracie. Dodać należy, że meble te zostały zupełnie samodzielnie zaprojektowane przez p. Mulczyńskiego i całkowicie zostaną wykonane w jego pracowni, która znana jest z tego, że wychodzą z niej meble o nieprzeciętnej wartości i pozbawione szablonu.

Obroty w dziale meblarskim w stosunku do ilości wystawców i wystawionych eksponatów nie były bardzo wielkie. Sprzedano względnie przyjęto zamówień na ca. 50 pokoi i umeblowań kuchennych wartości około 100.000,— zł, dalej sprzedano tapczanów, leżanek, foteli, stołów, krzeseł, stolików, bilardów i innych wyrobów drzewnych (tokarskich, rzeźbiarskich) i koszykarskich za ca. 25.000 zł. Poważniejsze obroty osiągnięto również w dziale powoźniczym, gdzie sprzedano około 50 różnych powozów wartości ca. 40.000 zł, przy czym specjalnym zainteresowaniem cieszyły się t. zw. linijki.

W grupie metalowej znacznym popytem cieszyły się rowery, wózki rowerowe, aparaty natryskowe do lakieru, maszyny rzeźnicze, maszyny do zamykania puszek, maszyny dla przemysłu włókienniczego i papierniczego. Wyżej wymienionych, jak również innych aparatów, okuć meblo-

*Centrala Handlowa Rzemiosła - Warszawa, Zielna 13
na 4 Ogólno-Polskich Targach Rzemiosła.*

wych, budowlanych, lamp oraz innych wyrobów metalowych sprzedano za około 38.000 zł.

Z wyrobów grupy skórzanej, a mianowicie walizek, kufrów, tek, torebek, uprząży, galanterii skórzanej, obuwia, rękawiczek oraz z wyrobów grupy włókienniczej t. j. bieliźniarstwa, krawiectwa, powroźnictwa, szczotkarstwa i innych wyrobów włókienniczych, sprzedano towarów za ca 34.000 zł, przy czym szczególnym zainteresowaniem cieszyły się wyroby kuśnierskie, jak: lisy, futrzane okrycia i t. p.

Grupa budowlana reprezentowana była najsłabiej, to też obroty zanotowano niewielkie. Zainteresowanie wzbudzały kotliny restauracyjne i witraże. Transakcji w dziale rzemiosł budowlanych zawarto za ca. 18.000 zł.

Wytwory przemysłu ludowego, będące dziełem rzemieślników z łowickiego, huculszczyny, Zakopanego, Wilna oraz innych regionów, były również przedmiotem ogólnego zainteresowania, przy czym i tu osiągnięto znaczne obroty. Wyroby rzemieślnicze wzbudzały zainteresowanie nie tylko kupców krajowych, ale również i zagranicznych, przy czym Centrala Handlowa Rzemiosła w Warszawie, wystawiająca wyroby galanterii drzewnej, obuwie i cały szereg wyrobów różnych rzemiosł, nawiązała kontakty z kupcami holenderskimi w sprawie eksportu wyrobów drzewnych do Holandii i holenderskich kolonii.

Jak więc widzimy z powyższego, obroty były raczej niewielkie, nie mniej jednak rzemieślnik nastawiony prawie wyłącznie na produkcję na zamówienie, a nie na sprzedaż hurtową, pragnie na Targach zademonstrować swoje wyroby, pragnie zareklamować swoje przedsiębiorstwo, aby konsument w razie zapotrzebowania na taki czy inny artykuł — wiedział gdzie go zakupić. Dlatego też chcąc ocenić wyroby warsztatów rzemieślniczych, należy wziąć jeszcze pod uwagę transakcje, które dochodzą do skutku po Targach, a których genezy doszukiwać się jednak trzeba w fakcie wystawiania przez danego wytwórcę na Targach.

Oczywiście cały szereg czy to konsumentów, czy też kupców dokonuje zamówień na miejscu i w tych wypadkach transakcje dochodziły do skutku w czasie Targów. Jeśli więc z transakcji tych osiągnięte obroty, sięgające 250.000 zł (przy najwyższej cenie 1 eksponatu ca. 2.000 zł, a najniższej 0.20 zł), to można jedynie mówić o pełnym sukcesie Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła.

Podaliśmy powyżej szereg cyfr odnoszących się do konkretnych transakcji, zawartych przez rzemiosło na tegorocznych Targach. Nie na tym jednak wyliczeniu można zam-

knąć bilans udziału rzemiosła — należy bowiem podnieść inny jeszcze efekt. Stwierdzić wypada, że rzemiosło polskie, przedstawiając imponujący pokaz swych możliwości produkcyjnych, dało dowody swej wielkiej tężyzny gospodarczej i wykazało dużą inicjatywę w udoskonaleniu swej wytwórczości, jak i wypuszczaniu na rynek rzeczy nowych. Przypuszczać należy, iż inicjatywa w tym kierunku skierowana jest właściwą i doprowadzi do tego, że wytwórczość rzemieślnicza będzie w całości produkcji polskiej tak oceniana, jak na to zasługuje z uwagi na fakt olbrzymiej ilości zatrudnionych rąk ludzkich, jak i wartości produkcji. Dla zilustrowania, jakie wartości wchodzą w grę podajemy dla przykładu, że roczna wartość produkcji rzemieślniczej jednego tylko okręgu Izby Rzemieślniczej w Poznaniu wynosi przeszło 209 milionów złotych. Z czego przypada na grupę budowlaną ca. 44 miliony, drzewną ca. 33, włókienniczą ca. 17, metalową ca. 24, spożywczą ca. 70, skórzaną ca. 16 i usług osobistych ca. 6 milionów zł. Cyfry te, odnoszące się do jednego tylko okręgu, dają obraz, jakie wartości reprezentuje produkcja rzemieślnicza w skali całego Państwa.

Tegoroczne Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła miały nastawienie wybitnie handlowe. Znalazły się więc na stoiskach przede wszystkim te eksponaty, które nadają się do masowych dostaw na rynek wewnętrzny, jak i na eksport. Dobranie pod tym kątem widzenia zespołu wystawców, jak i eksponatów jest jedynie racjonalne — wszakże bowiem głównym celem Targów jest i pozostanie zawsze ich strona handlowa, a dopiero na dalszym planie postawić należy osiągnięcia w dziedzinie propagandowo-reklamowej, właściwej dla wszelkiego rodzaju imprez wystawowych.

Na szczególne podkreślenie zasługuje trud organizatorów z Poznańską Izbą Rzemieślniczą na czele, którzy dołożyli starań, by IV Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła w Poznaniu wypadły jak najokazalej, tak pod względem celowości i estetyki stoisk jak i doboru eksponatów.

PRZEGLĄD EKSPONATÓW WYSTAWIONYCH NA IV. O. P. T. R.

Jak w latach ubiegłych, tak i w bieżącym roku Ogólnopolskie Targi zademonstrowały bogatą produkcję polskiego rzemieślnika, przynosząc cały szereg wyrobów nowych na O. P. T. R., w latach ubiegłych jeszcze nie wystawianych.

Stoisko „Bazar Rzemiosła” Sp. z odp. udz. w Kielcach.

I tak w stoisku „Bazaru Rzemiosła” sp. z o. u. w Kielcach, reprezentującego rzemiosło województw kieleckiego, lubelskiego i warszawskiego, widzieliśmy artystyczną ceramikę regionalną, ręcznie malowaną porcelanę; wśród wyrobów drewnianych krzesła składane, przybory kuchenne, jak: tłuczki, wałki, dalej rzeźbione talerze drewniane, pudełka, zabawki z drewna i t. p.

Były również wyroby koszykarskie, jak fotele, kosze biurowe do papieru, kosze walizkowe, kosze do bielizny, dalej szczotki, pendzle, wyroby powroźnicze, a mianowicie liny różnej grubości, powrozy, pasy transmisyjne, hamaki, sieci

*Stoisko Spółdzielni Wikliniarsko-Koszykarskiej
Nowy Tomysł (Pozn.).*

oraz nowość — stojak do suszenia bielizny zajmujący ca. 4 m² powierzchni, na którym rozwiesić można kilkadziesiąt sztuk bielizny.

Z wyrobów szewskich wystawiono wszelkiego rodzaju obuwie damskie i męskie, sportowe, ludowe i robocze.

Z wyrobów metalowych widzieliśmy pilniki, odlewy metalowe, narzędzia ślusarskie, wyroby blaszane, jak wanny i t. p. oraz przedmioty liturgiczne (bronzownictwo kościelne).

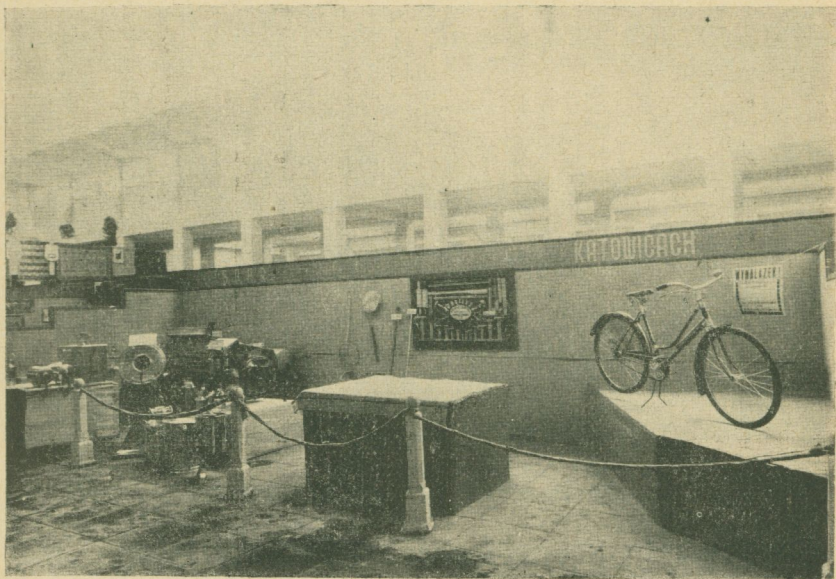
Należy również wspomnieć o wyrobach kamieniarskich w postaci drobnych marmurowych bloków i płyt oraz o kostkach granitowych do budowy dróg.

Najpoważniejszy dział stanowiły w tym stoisku wyroby włókiennicze, jak: ubrania płócienne, płótna, bielizna stołowa lniana, kilimy, tkaniny wełniane, hafty, koronki, bluzeczki haftowane, pasiaki łowickie i cały szereg innych włókienniczych wyrobów ludowych.

W stoisku B. O. H. R. przy Izbie Rzemieślniczej w Katowicach wystawiono różnego rodzaju naczynia i aparaty mleczarskie, froterki metalowe, aparat fotograficzny z migawką całometalową, rower z ramą opatentowaną, który

można zmieniać z męskiego na damski i odwrotnie oraz różne wyroby drzewne toczone.

W stoiskach rzemiosła woj. krakowskiego widzieliśmy patentowane leżaki, fotele, ławki szkolne, biurka dla uczniów, krzesła składane, dalej modele, rysunki i fotografie domów, rusztowań budowlanych, galanterię skórzaną, koronki oraz najróżniejsze wyroby zakopiańskie, jak: pudełka, albumy rzeźbione, serdaki, korzuszki, obuwie i t. p.

Stoisko B. O. H. R. Izby Rzemieślniczej w Katowicach.

W stoisku B. O. H. R. przy Izbie Rzemieślniczej we Lwowie wystawili rzemieślnicy lwowscy bardzo pomysłowe aparaty do wytwarzania sztucznego deszczu (mające zastosowanie w ogrodnictwie), które cieszyły się znacznym zainteresowaniem, dalej wagi różnego typu, wyroby koszykarskie, jak meble koszykowe, koszyki, koszyczki z raffi; wyroby rzeźbiarskie, a z innych wyrobów drzewnych — prawidła i kopyta; poza tym należy jeszcze wymienić figury i zabawki z lekkiej nietłukącej masy oraz wyroby przemysłu ludowego.

W stoiskach rzemiosła z województwa łódzkiego widzieliśmy metalowe klatki dla ptaków, akwaria, terraria, vivaria, prawidła do spodni, hermetyczne futerały do przechowywania futer, motorki elektryczne o różnym zastoso-

waniu, maszyny włókiennicze do wyrobu pończoch, beretów, swetrów oraz wiertarki, maszyny do gwintowania, piłowania i cięcia metali.

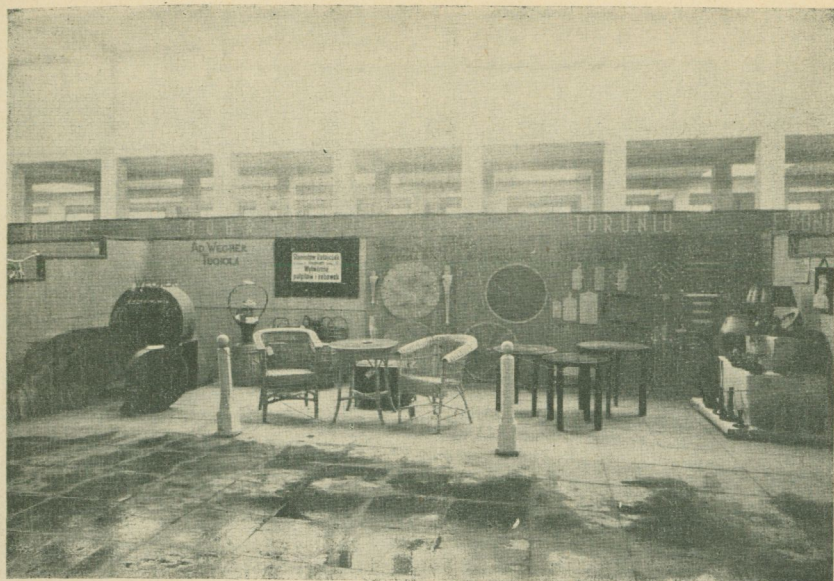

Stoisko B. O. H. R. w Stanisławowie.

W stoisku B. O. H. R. przy Izbie Rzemieślniczej w Stanisławowie wystawiono wyroby o charakterze regionalnym i to ceramikę huculską, drewniane wyroby przemysłu ludowego oraz inne, jak: patentowane pijalki, świece zapłonowe, obsypniki roślin (specjalnie tytoniowych), żelazka do prasowania, sandały i opanki oraz artystyczne wyroby z alabastru.

Rzemiosło m. st. Warszawy reprezentowane było jedynie przez F-ę Zglecki, wystawiającą różnego rodzaju beczki do piwa i wina oraz przez Centralę Handlową Rzemiosła — wystawiającą surowce rzemieślnicze importowane oraz wyroby różnych rzemiosł, będące przedmiotem eksportu.

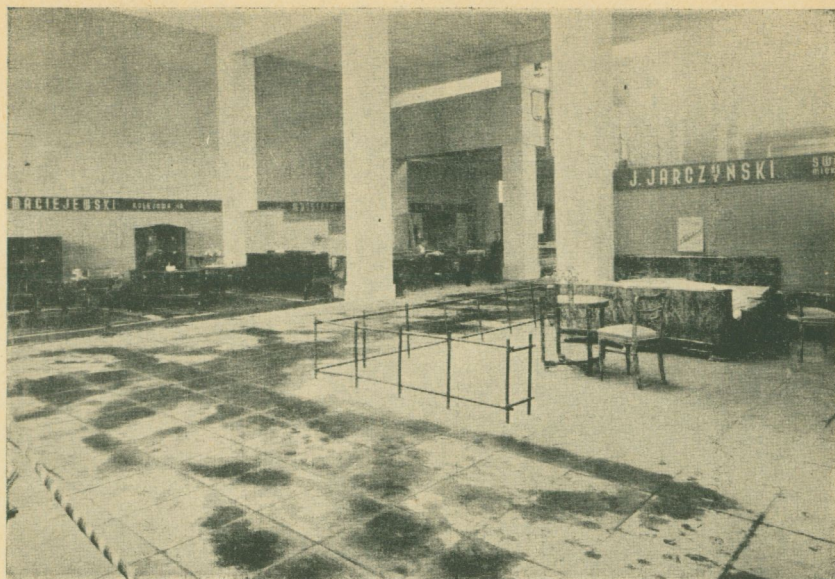
W stoisku B. O. H. R. przy Izbie Rzemieślniczej w Toruniu wystawiono wentylatory-ekshaustory, wyroby garncarskie, jak: wazoniki, kafle, dalej meble koszykowe i inne wyroby koszykarskie, zabawki, stoliki, galanterię drzewną oraz toczone postumenty do lamp i talerze drewniane.

Stoisko B. O. H. R. Izby Rzemieślniczej w Toruniu

W stoisku B. O. H. R. przy Izbie Rzemieślniczej w Wilnie wystawiono wyroby garncarskie, galanterię drzewną kuchenną, zabawki z drzewa, tace i talerze drewniane rzeźbione, szczotki, wyroby blaszane, obuwie filcowe, rękawiczki, skóry garbowane oraz wyroby białoskórnicze.

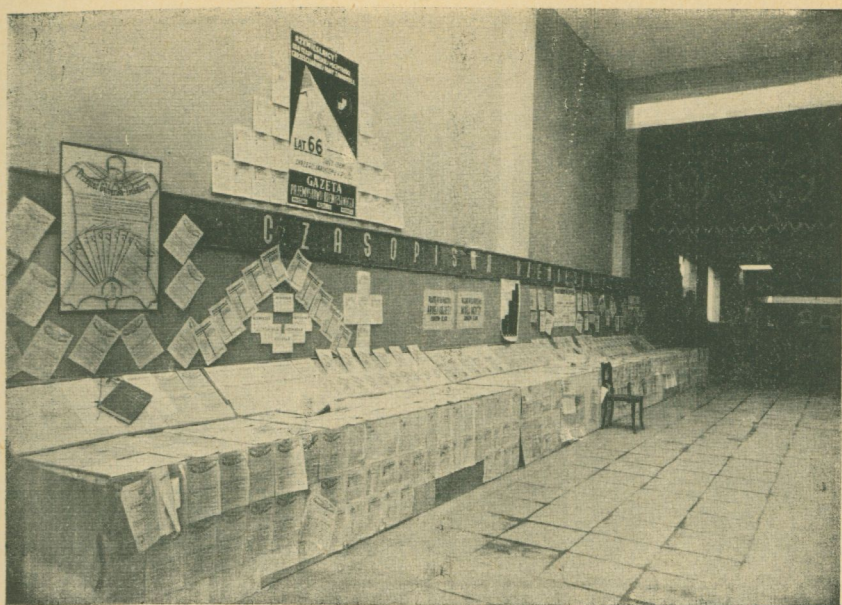
Rzemiosło wielkopolskie wystawiało na tegorocznych O. P. T. R. meble stylowe, wyściełane (tapczany, leżanki, kanapy, fotele), meble kuchenne, dalej stoły, stoliki, krzesła również i w stanie surowym, bilardy automatyczne, żaluzje, parkiety, poręcze i tralki do schodów, drabki malarskie i domowe, dymaki kowalskie, magle, zwona gięte, drobne wyroby drzewne toczone, pantografy, ramy do obrazów, meble koszykowe i inne wyroby koszykarskie, forniery, powozy różnego rodzaju, prace i wzory prac lakierniczych, witraże i drobne wyroby szklarskie, kotliny restauracyjne, bieliznę damską, męską i dziecięcą, i pościelową, mundury wojskowe i inne, futra, okrycia futrzane, lisy, skóry, szczotki, pendzle, szczotki do froterowania, kuchenną galanterię blaszaną, wanny, piece kąpielowe, chłodnice samochodowe, litery metalowe, wyroby złotniczo-jubilerskie, aparaty do spawania, lampy elektryczne i żyrandole, lampy naftowe, kłódki mosiężne, aparaty fryzjer-

Stoiska Zachodnio-Polskiego rzemiosła stolarskiego.

skie, meble metalowe, sanitarne, aparaty do wyrobu szampana mlecznego, maszyny do przewijania i cięcia papieru, maszyny do zamykania puszek do konserw, maszyny i aparaty mleczarskie, okucia meblowe i budowlane, okucia metalowe, wykruszarke do lnu, grzejniki elektryczne, łożyska różnego rodzaju, rowery, wózki rowerowe, okucia do wagonów, maszyny rzeźnicko-wędliniarskie, aparaty natryskowe (pistolety) do lakierowania, narzędzia stolarskie, obuwie, galanterię skórzaną jak kufry, walizki, teki, torebki, uprząże, siodła i t. p., skóry surowe, jelita oraz wyroby wędliniarskie i konserwy mięsne.

W osobnym stoisku wystawione były czasopisma rzemieślnicze, a mianowicie z branżowych: „Gazeta Przemysłu Rzeźnickiego“, „Przegląd Cukierniczy“, „Papier i Galanteria“, „Malarz“, „Przemysł Skórny“, „Złotnik i Zegarmistrz“ — wychodzące w Poznaniu, „Budowniczy“ we Lwowie, „Nowa Odzież“ w Chorzowie, oraz „Przegląd Garbarsko-Techniczny“ w Warszawie, z ogólnobranżowych: „Rzemiosło“ i „Gazeta Przemysłowo-Rzemieślnicza“ — wychodzące w Warszawie, „Przegląd Rzemieślniczy“ we Lwowie i „Głos Rzemieślnika“ w Poznaniu.

ALFABETYCZNY SPIS WYSTAWCÓW.

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
1.	„Arbor“	Kraków	leżaki, fotele, ławki
2.	Augustyniak Stanisław	Poznań, Tylna Chwaliszewo 25	foremki blaszane, przybory kuchenne
3.	Azarewicz A.	Wilno	ceramika
4.	Baranek Szczepan	Poznań	wzory prac lakierniczych
5.	Bartuzi A.	Końskawola, woj. lubelskie	wyroby powroźnicze
6.	Bartuzi F.	Końskawola, woj. lubelskie	wyroby powroźnicze
7.	Bartuzi J.	Końskawola	wyroby powroźnicze
8.	Basiński i Owsian	Poznań, ul. Ks. Kordeckiego	bilardy automatyczne, wyroby drzewne
9.	„Bazar Rzemiosła“	Poznań, św. Marcin 34	różne wyroby rzem. i ludowe
10.	Bengon M.	Wilno, ul. Niemiecka	rekwizyty
11.	Bębnowski W.	Aleksandrów Kuj.	ceramika
12.	Biniek Stanisław	Pleszew, ul. Kaliska 13	łożyska rolkowe
13.	Bogajewicz A.	Pniewy, ul. Dworcowa 4	powozy
14.	Bogusz Stanisław	Bobowa, ul. Cicha 184	obuwie sukienne, koronki
15.	B. O. H. R.	Katowice	wyroby różnych rzemiosł
16.	B. O. H. R.	Lwów	wyroby różnych rzemiosł

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
17.	B. O. H. R.	Poznań	wyroby różnych rzemiosł
18.	B. O. H. R.	Stanisławów	wyroby różnych rzemiosł
19—23.	B. O. H. R.	Toruń	4 wystawców, wyroby koszykarskie
24.	B. O. H. R.	Wilno	różne wyroby rzemieślnicze
25.	Borzych i Ska.	Poznań, ul. Podgórna 3	galanteria skórzana
26.	Bratek Wincenty	Wolbrom, ul. Ks. Skorupki	galanteria drzewna
27.	Broszkiewicz J. i Synowie	Kuty	artyst. wyroby garncarskie
28.	Brzeziński Michał	Szamotuły, ul. Kościelna 11	witraże i wyroby szklarskie
29.	„Budowniczy“	Lwów, ul. Sykstuska 38	czasopismo zawod. rzemiosła budowlanego
30.	Budz Jan	Kuty	wyroby ludowe
31.	Butrowicz Kazimierz	Poznań	wzory prac lakierniczych
32.	Bykowski Ł.	Włocławek, ul. Orla 3	wyroby blacharskie
33.	Cech Lakierniczy	Poznań, Wały Zygm. Starego 9	wzory prac lakierniczych
34.	Centrala Handl. Rzemiosła	Warszawa — Zielna 13	różne wyroby rzemieślnicze
35.	Centralny Syndykat Gosp. Rzemiosła Rzeźn.-Wędlin.	Poznań, Wielkie Garbary 27	skóry surowe, jelita, wykresy i t. p.
36.	Cieślak Ludwik	Pleszew, K. Marcinkowskiego 4	łożyska rolkowe, okucia
37.	Czarnecki Witold „Wimar“	Poznań, Al. Mar. Piłsudskiego 7	prace fotograficzne

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
38.	Czarnecki Zbigniew „Rubens“	Poznań, Pl. Wolności 4	prace fotograficzne
38.	Dawidowscy B-cia	Poznań, ul. Br. Pierackiego 17	wyroby rzeźn.-wędliniarskie
40.	Doktor Czesław	Kępno, ul. Poniatowskiego	magle i przybory kuchenne z drzewa
41.	Domiszewski Marcin	Kołomyja	świece zapłonowe, patent. pijalki
42.	Dostatni Marcin	Poznań, ul. Dąbrowskiego	stoły, krzesła
43.	Drażewski	Pleszew	prace lakiernicze
44.	Drozd Józef	Bielsko, ul. Krasieńskiego 13	froterki metalowe
45.	Drynkowski Stanisław	Swarzędz	meble
46.	Dudek Konrad	Krasnystaw lubelski	bielizna lniana
47.	Dutkiewicz Ignacy	Żnin	stoliki składane
48.	Falkiewicz R.	Poznań, ul. Traugutta 23	deski do prasowania
49.	Fedyński Michał	Kosów	wyroby drzewne
50.	Feliczak J.	Srem	prace lakiernicze
51.	Fisowska M.	Samiki, woj. warszawskie	wyroby włókiennicze ludowe
52.	Florczyk Roman	Dobrzyca, pow. Krotoszyn	galanteria skórzana
53.	Florkowski	Kościan	prace lakiernicze
54.	Frackowiak Wojciech	Poznań, ul. Konfederacka 3	maszyny do zamykania puszek
55.	Frenkler Henryk	Lublin, ul. Czwartaków 12	piłniki

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
56.	Gańczarczyk Stanisław	Kosów	sandały, opanki
57.	Gauss Eumund	Poznań, ul. Strumykowa 12	okucia do wagonów
58.	Gawdzik W.	Końskawola, woj. lubelskie	wyroby powroźnicze
59.	„Gazeta Przemysłowo-Rzemieślnicza“	Warszawa, ul. Miodowa 14	czasopismo ogólno-rzemieślnicze
60.	„Gazeta Przemysłu Rzeźnickiego“	Poznań, Wielkie Garbary 27	czasopismo zawodowe dla rzeźmiosła rzeźnicko-wędlin.
61.	Głębocki Stanisław	Poznań, Górna Wilda 37	meble
62.	„Głos Rzemieślnika“	Poznań, Wały Zyg. Augusta 15	czasopismo ogólno-rzemieśln.
63.	Godzisz Józef	Ilza, woj. kieleckie	wyroby garncarskie
64.	Gulczyński M.	Poznań, ul. Polna 24	przyczepka motocyklowa
65.	Gurniak Rudolf	Lwów, ul. Zielona 67	prawa i kopyta
66.	Günther Henryk	Swarzędz	meble
67.	Günther Waldemar	Swarzędz	meble
68.	Hankiewicz B.	Poznań, ul. Szewska 21	meble metalowe
69.	Hillert E. i F.	Poznań, ul. Stroma 23	maszyna do cięcia papieru
70.	Hirsch Stanisław	Poznań, ul. Br. Pierackiego	meble
71—76.	„Huculska Rzeźba“	Kosów	wyroby złotniczo-jubilerskie
77.	Iwanowski R.	Wilno	5 wystawców — wyroby rzeźbione i inkrustowane zabawki z drzewa

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj worobów
78.	Janicki St.	Pniewy	prace lakiernicze
79.	Janiszewski Stanisław	Kielce, ul. Sienkiewicza	galanteria skórzana
80.	Jakobczuk Dmytro	Kosów	wyroby galant. białoskórnicze
81.	Jankowiak Franciszek	Poznań	wzory prac lakierniczych
82.	Jarczyński Jan	Swarzędz, ul. Mickiewicza	meble
83.	Jarczyński Ludwik	Swarzędz, ul. Podgórna	meble
84.	Jędrzejczak Józef	Poznań, ul. Strzałowa 2	piece i wanny kąpielowe
85.	Kabat M.	Poznań	wzory prac lakierniczych
86.	Kaczmarek Konst.	Poznań	wyroby złotnicze
87.	Kalinowicz Tytus	Żurawno	wyroby z alabastru
88.	Karau Otton	Grudziądz, ul. Sienkiewicza	drobne wyroby drzewne
89.	Kaźmierczak Jan	Swarzędz	meble
90.	Kenig Ewald	Łódź, ul. Nawrot 101	klatki metalowe dla ptaków, akwaria, terraria
91.	Kempa Franciszek	Poznań, ul. Bóźnica 16	parkiety i żaluzje
92.	Knispel Alfred	Września	powozy
93.	Kocman Antoni	Pogórz k. Skoczowa	wyroby drzewne toczne
94.	Kolaszyński E.	Łowicz	włókiennicze wyroby ludowe
95.	Komendzińska Wanda	Zakopane	wyroby ludowe zakopiańskie
96.	Konarski E.	Poznań, Wodna 22	bielizna męska
97.	Konieczny Feliks	Poznań, Bukowska 21	mundury wojskowe

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
98.	Konkol i Kita	Wieleń n/Not.	narzędzia stolarskie
99.	Kopczyk K.	Poznań, Wrocławska 14	tapczany, fotele, leżanki
100.	Kosiarski Franciszek	Ilza, woj. kieleckie	wyroby garncarskie
101.	Kowalski Józef	Poznań, Forteczna 41	wyroby metalowe
102.	Krakowski St.	Wilno, ul. Zamkowa	galanteria drzewna
103.	Kremerman	Wilno	wyroby drzewne toczone
104.	Kresin A.	Wilno	wyroby drzewne rzeźbione
105.	Kruk Henryk	Poznań, ul. 27 Grudnia	wyroby złotniczo-jubilerskie
106.	Krzywosądzki K.	Nowy Tomyśl	prace lakiernicze
107.	Kubacki M.	Leszno	prace lakiernicze
108.	Kubacki S.	Gostyń	prace lakiernicze
109.	Kubiś Szczepan	Poznań, Kącik przy Rynku Łaz.	poręcze, tralki, schody
110.	Kucharski Stanisław	Mroczka	wyroby kołodziejskie (zwona, szprychy i t. p.)
111.	Kuiffel Feliks	Bydgoszcz, ul. Hetmańska 28	chłodnice samochodowe
112.	Kurdelski Piotr	Poznań, Półwiejska 6	galanteria skórzana
113.	Kuźma Feliks	Poznań, ul. 27 Grudnia 4	kotliny restauracyjne
114.	Kwolik Adolf	Tyśmienica	kożuski
115.	Lewicki Brunon	Poznań	wzory prac lakierniczych
116.	Lorek Franciszek i Syn	Zakopane, Krupówki 53	zakop. wyroby kuśnierskie

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
117—133.	„Lubelski Przemysł Ludowy“ Spółdz.	Lublin	bielizna lniana, płótna
134.	Łada Władysław	Sokołów Podlaski	kożuski
135.	Łaniecki Ł.	Swarzędz	meble
136.	Łazarowicz Jan	Poznań, Dąbrowskiego 79	lampy, kłódki, okucia mosiężne
137.	Łopaczek Stanisław	Poznań, Skarbowa 15	meble sanitarne, aparaty do wyrobu szampana mlecznego
138.	Łopiński Stanisław	Poznań, Fr. Ratajczaka 27	wyroby blacharskie
139.	Łosiński Józef	Września	powozy
140.	Maciejewski Wojciech	Poznań, ul. Kolejowa 48	meble
141.	Magas Władysław	Stanisławów, ul. Szkarpowa	żelazka do prasowania
142.	„Malarz“	Poznań, ul. Wielka 10	czasopismo zawodowe dla rzemieślników malarskiego
143.	Mandowski Ignacy	Poznań, Grobla 3	dekarstwo-blacharstwo
144.	Markowscy B-cia	Płock	wyroby koszykarskie
145.	Matuszewski Józef	Śmigiel	meble
146.	Max Franciszek i Syn	Lwów, ul. Wąska 3	rzeźba w kamieniu
147.	„Maxim“ wł. Szeller i Sku	Łódź, ul. Smugowa 12	maszyny włókiennicze, wiertarki, maszyny do gwintowania, piłowania, cięcia
148.	Mayhold Adolf	Bydgoszcz, ul. Mała 2	szczotki, pendzle

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
149.	Mazepa Tadeusz	Szopienice, ul. Łęk 16	naczynia i maszyny mleczarskie
150.	Meissner Władysław	Kartuzy, ul. Gdańska 29	wyroby garncarskie, wazoniki, kafle
151.	Męclewski Władysław	Poznań, ul. Półwiejska 35	ramy do obrazów
152.	Michalak	Poznań	prace lakiernicze
153.	Mikołajczak J.	Inowrocław	prace lakiernicze
154.	Miłaszewicz A.	Wilno	szczotki
155.	Mix Otton	Poznań, ul. Kantaka 6 a	rowery, wózki rowerowe
156.	Moczerniak Jan	Worochoła	wyroby ludowe
157.	„Molpan” wł. M. Rubaj	Zduńska Wola	prawidła do spodni, hermetryczne worki do przech. futer
158.	Mucha B. „Embe”	Poznań, ul. Pocztowa 23	aparaty fryzjerskie
159.	Mulczyński Antoni	Poznań, ul. Śniadeckich 12	meble
160.	Murat K.	Końskawola, woj. lubelskie	wyroby powroźnicze
161.	Murat R.	Końskawola, woj. lubelskie	wyroby powroźnicze
162.	Murlewski Stanisław	Poznań, ul. Wybickiego 3	pantografy, przybory rysunk.
163.	Muszyński Stanisław	Poznań, Stary Rynek 76	bielizna
164.	Münnich St.	Pistyni	wyroby ludowe włók.
165.	Nap Józef	Kuty Stare	huculskie wyroby garncarskie
166.	Nastepniak Marcin	Poznań, ul. Półwiejska 26	prace lakiernicze
167.	Niemczyk Stanisław	Zamość, ul. Pereca 23	wyroby ludowe

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
168.	Noras Aleksander	Katowice, ul. Opolska 40	rower z ramą patent.
169.	„Nowa Odzież“	Chorzów I, ul. Wolności 76	czasopismo zawodowe dla rze- mięśla krawieckiego
170.	Nowacki Antoni	Swarzędz, ul. Warszawska 11	meble
171.	Nowacki Jan	Swarzędz, ul. Wrzesińska 8	meble
172.	Nowacki Zbigniew	Poznań, ul. Małe Garbary 7a	okucia budowlane
173.	Nowaczyk B-cia	Poznań, ul. Górna Wilda 30	rowery, wózki rowerowe
174.	Nowak M.	Poznań, ul. Masztalarska 7	lampy, żyrandole
175.	Nowak St.	Poznań	prace lakiernicze
176.	Nowicki E. i Ska.	Wilno, ul. Wielka 13	rekawiczki
177.	Noworyta Robert	Zakopane, ul. Krupówki 42	rzeźba w drzewie i wyroby zakopiańskie
178.	Noworyta Zofia	Zakopane, ul. Krupówki 42	rzeźba w drzewie i wyroby zakopiańskie
179.	Noworyta Andrzej	Zakopane, ul. Krupówki 42	rzeźba w drzewie i wyroby zakopiańskie
180.	Okrajewski Józef	Kielce, ul. Orla 4	szećotki i pendzle
181.	Olenderczyk Leon	Poznań, ul. Marsz. Focha 78	kanapy, fotele, tapczany
182.	Pagirski N.	Wilno	wyroby drzewne toczone
183.	„Papier i Galanteria“	Poznań, ul. Wielka 10	czasopismo zawodowe dla rze- mięśla introligatorskiego

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
184.	Pastuszkiewicz Stan.	Itża, wojew. kieleckie	wyroby garncarskie
185.	Picharski Franciszek	Końska Wola	wyroby powroźnicze
186.	Pietryk Sz.	Wilno	wyroby białoskórnicze
187.	Piotrowski Stanisław	Poznań, ul. Szkolna 9	futra, lisy, skóry futrzane
188.	Pluskota	Poznań	wzory prac lakierniczych
189.	Pohl B-cia	Swarzędz	meble
190.	Pracownia Kożuszk.-Garb. Wileńska — Nowego Inst. Rzem. Przem.	Wilno	skóry garbowane
191.	Prat Bronisław	Swarzędz	drobne wyroby drzewne tocz.
192.	„Prąd“ wł. F. W. Szeller	Łódź, ul. Sunigowa 12	motorki elektryczne
193.	„Przegląd Cukierniczy“	Poznań, ul. Wielka 10	czasopismo zawodowe dla rze- miosła cukierniczego
1934.	„Przegląd Garbarsko- Techniczny“	Warszawa, ul. Zielna 29/5	czasopismo zawodowe dla rze- miosła garbarskiego
195.	„Przegląd Rzemieślniczy“	Lwów, ul. Kościelna 8	czasopismo ogólno-rzemieślnicze
196.	„Przemysł Skórny“	Poznań, ul. Wielka 10	czasopismo zawodowe dla rze- miosł grupy skórzanej
197.	„Przemysł Sztuki Hucul- skiej“	Kuty	wyroby ludowe
198.	Przepióra Antoni	Poznań, ul. Dąbrowskiego 46	meble

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
199.	Przeworski Stanisław	Poznań, ul. Kraszewskiego 28	obuwie
200.	Radomski A.	Końska Wola	wyroby powroźnicze
201.	Radziejewski Edmund	Poznań, ul. Strzelecka 2	litery metalowe
202.	Ratajczak Stanisław	Września	powozy
203.	Regowski Leon	Poznań	prace lakiernicze
204.	Roehr Julian	Poznań, Chwaliszewo 15	wyroby koszykarskie
205.	Rosikiewicz A.	Poznań, Dąbrowskiego 81	wzory prac lakierniczych
206.	Rutkowski B-cia	Jarocin Pozn.	maszyny mleczarskie
207.	Rychter Henryk	Poznań, Al. Marcinkowskiego 15	wyroby złotniczo-jubil.
208.	„Rzemiosło“	Warszawa, ul. Królewska 23	czasopismo ogólno-rzemieśln.
209—222.	„Rzemiosło“ Spółdz. z o. o.	Radom	organ Zw. Izb Rzem. R. P. 13 wystawców — wyroby metalowe, odlewy itp. prace lakiernicze
223.	Saldecki T.	Oborniki	galateria skórzana
223.	Schmidt Witold	Poznań, Droga Debińska 12	futra, lisy, skóry futrzane
225.	Schultz Benno	Poznań, ul. Pierackiego 16	wyroby drzewne rzeźbione
226.	Segal M.	Wilno	okna i okucia metalowe
227.	Semik B. H. „Arga“	Poznań, ul. Ks. Skorupki 10	okna i okucia metalowe
228.	Siwka M. i Ska	Krzyżowniki, Dąbrowskiego 10	meble
229.	Skweres Kazimierz	Swarzędz	manekiny
230.	Sobczak Józef	Poznań, ul. 27 Grudnia 20	

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
231.	Sobczak Józef	Swarzędz	bilardy
232.	Sodolski E.	Gostyń	wzory prac lakierniczych
233—252.	Spółdzielnia Górnico-Kamieniarska	Kielce	19 wystawców, wyroby kamienniarские z marmuru, granitu
253—257.	Spółdzielnia Koszykarska	Gać, p. Przeworsk	4 wystawców — wyroby koszykarskie
258—273.	Spółdzielnia Przemysłu Drzewnego	Łączna, wojew. kieleckie	15 wystawców, wyroby drzewne
274—292.	Spółdzielnia Szewców Chrześcijan	Kielce	18 wystawców — obuwie
293—309.	Spółdzielnia Szewców Chrześcijan	Skarżysko - Kamienna	16 wystawców — obuwie
310.	Spółdzielnia Włókienniczo-Koszykarska	Nowy Tomysł	wyroby koszykarskie
311—315.	Spółdzielnia Wytwórców Koszykarskich	Rudnik n/Sanem	4 wystawców — wyroby koszykarskie
316.	Spółka Wytwórcza Polsk. Rymarzy i Siodlarzy	Poznań, pl. Świętokrzyski nr. 14	galanteria skórzana
317.	Sroczyński W.	Poznań	wzory prac lakierniczych
318.	Stanek E. „Emst“	Poznań, ul. Strzelecka 30	aparaty natryskowe do lakierowania

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
319.	Sternal Szczepan	Ostrów Wlkp., Raszkowska 35	dymaki kowalskie
320.	Stopa i Zak	Poznań, Półwiejska 22	lampy, żyrandole
321.	Sykut Franciszek	Końska Wola	wyroby powroźnicze
322.	Sykut A.	Końska Wola	wyroby powroźnicze
323.	Szczaniecki Antoni	Poznań, ul. Chlebowa 26	meble
324.	Szkoła Rzemieśln.-Przem. im. Józefa Piłsudskiego	Aleksandrów Kuj.	ubrania płócienne
325.	Szkoła Zawodowa Żeńska	Skalka, p. Bolesław k. Olkusza	wyroby włókiennicze ludowe
326.	Szukała Walenty	Poznań, Grochowe Łąki	aparaty do spawania, kotły
327.	Tabaka Antoni	Swarzędz	stoły, krzesła
328.	Terakowski Józef	Kraków, ul. Szewska 27	galanteria skórzana
329.	Tomaszewski K.	Wilno, ul. Żeligowskiego 10	wyroby blacharskie
330—335.	Towarzystwo Popierania Przemysłu Chałupniczego	Jaworów	wystawców 5, przemysł ludowy, rzeźba w drzewie
336.	Towarz. Stałej Wystawy Wyróbów Szkół Zawod.	Sosnowiec	narzędzia blacharskie
337.	Trojanowski St.	Krotoszyn	wzory prac lakierniczych
338.	Trojanowski Wojciech	Poznań, ul. Małeckiego 2	grzejniki elektryczne
339.	Tugeman Paweł	Żyrardów, ul. 11 Listopada 49	powrozy, hamaki
340.	Tyrchan Maksymilian	Poznań, ul. Przemysłowa	maszyny rzeźnicze
341.	Wąligórski W.	Poznań	wzory prac lakierniczych

L. p.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
342.	Warwas Ryszard	Katowice, Wojciechowskiego 97	aparat fotograficzny z migawką całomet.
343.	Wasilewski Aleksander	Częstochowa	przybory liturgiczne, bronzownictwo kość.
344.	„Watra“	Włocławek, ul. Chopina	ceramika
345.	Wegner Adolf	Tuchola, ul. Zamkowa 1/2	wentylatory
346.	Weich Bronisław	Lwów, ul. Gródecka 2b	wagi
347.	Wiktor Albin	Kraków, ul. Spadzista 17	rysunki budowlane, modele domów, rusztowań
348.	Wilaszek Józef	Kępno	zwłona gięte, wyroby kołodz.
349.	Wimmer St.	Ojców kiel.	galateria drzewna
350.	Wiśniewski Wacław	Poznań, ul. Nowa 7	futra, lisy skóry futrzane
351.	Witkiewicz Władysław	Ostrów Wlkp.	wzory prac lakierniczych
352.	Witkowski M.	Swarzędz	meble
353.	Wojakowski Eryk	Lwów, ul. Koralnica 6	aparaty do wytwarzania sztucznego deszczu
354.	Wojciechowski Tadeusz	Poznań, ul. 27 Grudnia 5	meble wyściełane
355.	Wojewódzka Organizacja Koła Gospodyń Wiejskich	Warszawa	wyroby ludowe
356—368.	„Wolbromianka“ Spółdz. z o. o.	Wolbrom	12 wystawców — obuwanie

L. b.	Nazwisko, imię wzgl. firma	Adres	Rodzaj wyrobów
369—375.	„Zakłady Kuśnierskie Spółdz. z o. o.	Tyśmienica	6 wystawców — wyroby futrz.
376.	Zakłady Nakładcze Prze- mysłu Chałupniczego	Lwów, ul. Kopernika 20	wyroby ludowe
377.	Zakrzewski Władysław	Poznań, Sew. Mielżyńskiego 3	fornierzy
378.	Zaradny Edm.	Ostrów Wlkp.	prace lakiernicze
379.	Zaran Franciszek	Poznań, ul. Długa 14	żyrandole, lampy met.
380.	Zawadzki B.	Szamotuły	wykruszałka do lnu
381.	Zdrojewski J.	Gniezno	wzory prac lakierniczych
382.	Zglecki Wacław	Warszawa, ul. Stalowa 46	beczki do piwa i wina
383.	„Złotnik i Zegarmistrz“	Poznań, ul. Wielka 10	czasopismo zawodowe dla rze- miosła zegarmistrzowskiego i złotn.-jubilerskiego
384.	Zubowicz St.	Wilno, ul. Wileńska	obuwie filcowe
385.	Żowniaruk Piotr	Zabłatów	obsypniki roślin
386.	Żylski Jan	Nałęczów	rzeźba w drzewie.

WYKAZ ILOŚCI WYSTAWCÓW

I ZAJĘTYCH PRZEZ NICH M² STOISK WEDŁUG ZAWODÓW.

GRUPA — ZAWÓD	Ilość wystawców	Ilość m ²
I. Budowlana	63	139
1. Garncarstwo	9	12
2. Kamieniarstwo	21	10
3. Lakiernictwo	28	40
4. Malarstwo	1	4
5. Rzeźbiarstwo w kamieniu	2	20
6. Szklarstwo	1	11
7. Zduństwo	1	42
II. Drzewna	92	1754,5
1. Bednarstwo	1	30
2. Ciesielstwo	1	10
3. Kołodziejstwo	6	243
4. Koszykarstwo	18	71,5
5. Rzeźbiarstwo w drzewie	16	46
6. Stolarstwo	50	1335,5
7. Tokarstwo w drzewie	6	13,5
III. Włókiennicza	54	340
1. Bieliźniarstwo	20	35,5
2. Krawiectwo	3	16,5
3. Kuśnierstwo	14	163,5
4. Powroźnictwo	11	6,5
5. Szczotkarstwo	3	18
6. Tapicerstwo	3	100
IV. Metalowa	68	527,5
1. Blacharstwo	8	75
2. Bronzownictwo	1	1
3. Jubilerstwo - złotnictwo	4	16,5
4. Kotlarstwo	1	10,5
5. Kowalstwo	1	7
6. Mosiężnictwo	4	66
7. Pilnikarstwo	1	1
8. Slusarstwo	39	217
9. Slusarstwo samochodowe	4	92
10. Slusarstwo precyzyjne	3	21,5
11. Tokarstwo w metalu	1	10
12. Wyrób narzędzi optycznych	1	2

GRUPA — ZAWÓD	Ilość wystawców	Ilość m ²
V. Spożywcza	2	90
1. Rzeźnictwo	1	30
2. Wędliniarstwo	1	60
VI. Skórzana	62	119,5
1. Białoskórnicstwo	2	4
2. Rękawicznictwo	2	4
3. Siodlarstwo	7	85
4. Szewstwo	51	26,5
VII. Usług osobistych	2	8
1. Fotografowanie	2	8
VIII. Przemysł ludowy	18	120,5
IX. Prasa	13	22
X. Różne	6	77
R a z e m	386	3185

WYKAZ IŁOŚCI WYSTAWCÓW I ZAJĘTYCH PRZEZ NICH M² STOISK WEDŁUG ZAWODÓW Z POSZCZEGÓLNYCH IZB RZEMIEŚNICZYCH.

Okręg Izby Rzemieśniczej w Katowicach

GRUPA I ZAWÓD	Ilość wystawców		Ilość zajętych m ²	
Drzewna		1		2
tokarstwo	1		2	
Metalowa		4		16
ślusarstwo	2		12	
ślusarstwo samochodowe	1		2	
wyrób narzędzi optyczn.	1		2	
Różne		1		2
Prasa		1		2
R a z e m		7		22

Okręg Izby Rzemieśniczej w Kielcach

Budowlana		24		11
garncarstwo	3		1	
kamieniarstwo	21		10	
Drzewna		18		8,5
rzeźbiarstwo w drzewie	1		0,5	
stolarstwo	17		8	
Włókiennicza		1		1
szczotkarstwo	1		1	
Metalowa		17		8
bronzownictwo	1		1	
ślusarstwo	16		7	
Skórzana		49		16
siodlarstwo	1		1	
szewstwo	48		15	
Przemysł ludowy		1		2
R a z e m		110		46,5

Okręg Izby Rzemieśniczej w Krakowie

Budowlana		1		4
mularstwo	1		4	
Drzewna		4		25
rzeźbiarstwo w drzewie	3		7,5	
stolarstwo	1		17,5	
Włókiennicza		1		7,5
kuśnierstwo	1		7,5	
Skórzana		1		10
siodlarstwo	1		10	
Przemysł ludowy		2		20
R a z e m		9		66,5

Okręg Izby Rzemieślniczej w Lublinie

GRUPA I ZAWÓD	Ilość wystawców		Ilość zajętych m ²	
Drzewna		1		1
rzeźbiarstwo w drzewie	1		1	
Włókiennicza		29		13
bieliźniarstwo	18		7	
kuśnierstwo	1		1	
powroźnictwo	10		5	
Metalowa		1		1
pilnikarstwo	1		1	
Przemysł ludowy		1		30
R a z e m		32		45

Okręg Izby Rzemieślniczej we Lwowie

Budowlana		1		13
rzeźbiarstwo w kamieniu	1		13	
Drzewna		12		48
koszykarstwo	10		26	
rzeźbiarstwo w drzewie	1		10	
stolarstwo	1		12	
Metalowa		1		13
ślusarstwo	1		13	
Przemysł ludowy		7		13
Różne		1		3
Prasa		2		4
R a z e m		24		94

Okręg Izby Rzemieślniczej w Łodzi

Metalowa		4		42,5
ślusarstwo	1		15	
ślusarstwo precyzyjne	2		17,5	
tokarstwo w metalu	1		10	
R a z e m		4		42,5

Okręg Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Budowlana		30		93
lakiernictwo	28		40	
szklarstwo	1		11	
zduństwo	1		42	

GRUPA I ZAWÓD	Ilość wystawców		Ilość zajętych m ²	
Drzewna		41		1604
ciesielstwo	1		10	
kołodziejstwo	6		243	
koszykarstwo	2		35	
rzeźbiarstwo w drzewie	1		18	
stolarstwo	30		1296	
tokarstwo w drzewie	1		2	
Włókiennicza		11		308,5
bielizniarstwo	2		28,5	
krawiectwo	2		15	
kuśnierstwo	3		150	
szczotkarstwo	1		15	
tapicerstwo	3		100	
Metalowa		35		425,5
blacharstwo	6		71	
jubilerstwo, złotnictwo	4		16,5	
kotlarstwo	1		10,5	
kowalstwo	1		7	
mosięźnictwo	4		66	
ślusarstwo	15		160,5	
ślusarstwo samochodowe	3		90	
ślusarstwo precyzyjne	1		4	
Spożywcza		2		90
rzeźnictwo	1		30	
wędliniarstwo	1		60	
Skórzana		6		81,5
siodlarstwo	5		74	
szewstwo	1		7,5	
Usług osobistych		2		8
fotografowanie	2		8	
Różne		1		6
Prasa		7		8
R a z e m i		135		2624,5

Okręg Izby Rzemieśniczej w Stanisławowie				
Budowlana		3		10
garncarstwo	2		3	
rzeźb. w kamieniu	1		7	
Drzewna		7		5
rzeźb. w drzewie	6		3	
stolarstwo	1		2	
Włókiennicza		8		3
kuśnierstwo	8		3	

GRUPA I ZAWÓD	Ilość wystawców		Ilość zajętych m ²	
Metalowa		3		2
ślusarstwo	3		2	
Skórzana		2		4
białoskórnicstwo	1		2	
szewstwo	1		2	
Różne		1		4
Przemysł ludowy		4		50,5
R a z e m		28		78,5

Okręg Izby Rzemieślniczej w Toruniu

Budowlana		1		3
garncarstwo	1		3	
Drzewna		6		13,5
koszykarstwo	5		9	
tokarstwo w drzewie	1		4 5	
Metalowa		1		7,5
ślusarstwo	1		7,5	
R a z e m		8		24

Okręg Izby Rzemieślniczej w Warszawie

Drzewna		1		30
bednarstwo	1		30	
Prasa		3		8
Różne (C. H. R.)		1		60
R a z e m		5		98

Okręg Izby Rzemieślniczej w Wilnie

Budowlana		1		2
garncarstwo	1		2	
Drzewna		6		11
rzeźb. w drzewie	3		6	
tokarstwo w drzewie	3		5	
Włókiennicza		2		4
kuśnierstwo	1		2	
szczotkarstwo	1		2	
Metalowa		1		3
blacharstwo	1		3	
Skórzana		4		8
białoskórnicstwo	1		2	
rękawicznictwo	2		4	

GRUPA I ZAWÓD	Ilość wystawców		Ilość zajętych m ²	
	1		2	
szewstwo				
Różne		1		2
R a z e m		15		30

Okręg Izby Rzemieślniczej we Włocławku

Budowlana		2		3
garncarstwo	2		3	
Drzewna		1		1,5
koszykarstwo	1		1,5	
Włókiennicza		2		3
krawiectwo	1		1,5	
powroźnictwo	1		1,5	
Metalowa		1		1
blacharstwo	1		1	
Przemysł ludowy		3		5
R a z e m		9		13,5
O g ó ł e m		386		3185

WYKAZ ZAJĘTEGO METRAŻU

WEDŁUG IZB RZEMIEŚLNICZYCH W LATACH:

I Z B A	1934 r.	1935 r.	1936 r.	1937 r.
Białystok	30	8	36	—
Brześć n/B.	—	—	9	—
Grudziądz-Toruń	—	—	21	24
Katowice	26	35	15	22
Kielce	8	12	32,5	46,5
Kraków	211	103	123	66,5
Lublin	83	135	80	45
Lwów	—	2,5	12	94
Łódź	185	25,5	5	42,5
Łuck	11	—	10	—
Nowogródek	—	15	22	—
Poznań	1.724	2 503,5	2.432,5	2.624,5
Stanisławów	—	—	—	78,5
Tarnopol	—	—	—	—
Wilno	40	—	20	30
Warszawa	119	102	215	98
Włocławek	3	—	40	13,5
	2 440	2.941,5	3.073	3.185

WYKAZ ZAJĘTEGO METRAŻU

WEDŁUG GRUP ZAW. W LATACH:

G r u p a	1934 r.	1935 r.	1936 r.	1937 r.
I. Grupa budowlana	92	119,5	62,5	139
II. Grupa drzewna	1 292	1.689,5	1.566,5	1.754,5
III. Grupa włókiennicza	327	293,5	480,5	340
IV. Grupa metalowa	427	494,5	439,5	527,5
V. Grupa spożywcza	129	75	99	90
VI. Grupa skórzana	173	166,5	190	119,5
VII. Grupa usług osobistych	—	30	8	8
VIII. Przemysł Ludowy	—	73	227	120,5
IX. Prasa	—	—	—	22
X. Różne	—	—	—	77
	2.440	2.941,5	3.073	3.185

„Nowy Kurjer“ nr. 102 z dn. 5. V. 37 r. str. 10

Otwarcie Targów Poznańskich“.

W niedzielę 2 bm. Poznań był po raz szesnasty świadkiem otwarcia Targów Poznańskich. Na uroczystość otwarcia, która się odbyła w sali reprezentacyjnej Targów przybyło z górą 3.000 osób z całej Polski. Punktualnie o godz. 9,30 na salę wszedł J. Em. Ks. Prymas Hlond i Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman. Dostojnicy zajęli przygotowane dla nich fotele na pięknie przybranym podium. Po bokach zajęli miejsca pp.: wiceminister Morawski, wiceminister Sokołowski, wiceminister Rose, ambasador Lipski, wojewoda Maruszewski, gen. Knoll-Kownacki, oraz gospodarz miasta prezydent Więckowski.

* * *

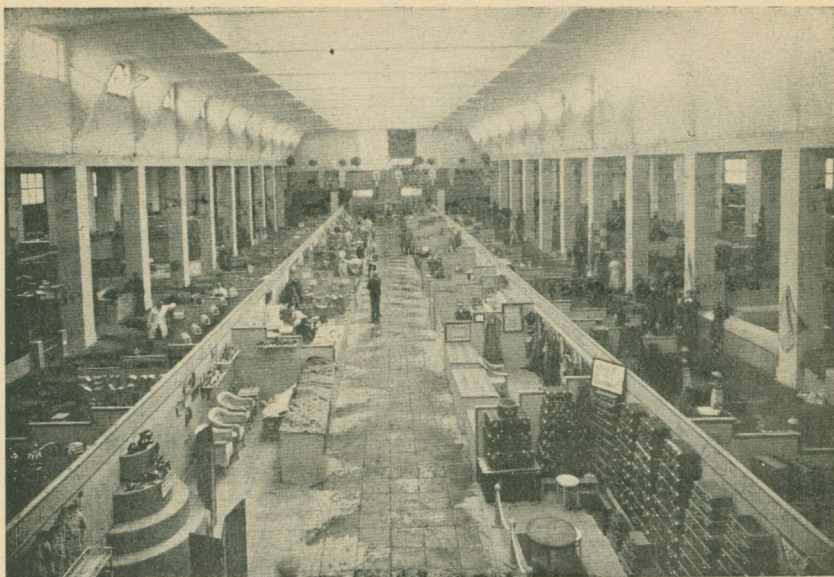
Następnie p. Minister po przecięciu wstąpi w otoczeniu przeszedł do hali spożywczej, skąd udano się do pawilonu, w którym znajdują się Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła, gdzie został powitany przez Prezesa Zw. Izby Rzemieślniczych p. posła Snopeczyńskiego i prezesa Rady Rzemiosła Polskiego, prezesa Izby Rzemieślniczej Zakrzewskiego, którzy w krótkich słowach powitali p. Ministra, oprowadzając go następnie wśród licznych stoisk poszczególnych działów rzemiosła polskiego.

* * *

„Kurjer Poznański“ nr. 208 z dnia 9. V. 1937 r. str. 3:

„Rzemiosło“.

W pawilonie 9 znajduje się zbiorowa wystawa zorganizowanego rzemiosła. Zastosowano tu po raz pierwszy system stoisk jednolitych, co odbiło się bardzo dodatnio na całości. Na obszernych stoiskach wzdłuż ścian pawilonu, utrzymanych w kolorze zielonym, umieścił się przemysł meblowy poznański i swarzędzki, podtrzymując doskonałą markę, jaką w ostatnich latach zdołał sobie wyrobić. Wszystkie meble utrzymane w roku bieżącym w liniach prostych, odznaczały się niezwykłą starannością wykonania, przy czym z uznaniem należy podkreślić kontakt nawiązany przez wytwórców z architektami wnętrz. Współpraca ta, jak to widzieliśmy na kilku eksponatach jest powołana do wydania jak najlepszych wyników.

Ogólny widok „Hali Rzemiosła”.

Środkową część pawilonu ze stoiskami w kolorze niebieskim zajęły wszelkie inne gałęzie z dziedziny rzemiosła, widzieliśmy tam więc wyroby zakładów ślusarskich, blachnierskich, warsztatu budowy pieców, pracowni stolarskich, kuśnierzy, siodlarzy oraz bardzo liczne eksponaty z dziedziny drobnego przemysłu ludowego, jak zabawki, tkaniny ozdobne, poduszki, rzeźby w drzewie i t. p.

Podkreślić należy gustowne naogół rozmieszczenie eksponatów na poszczególnych stoiskach tak, że całość dawała obraz ładu i porządku.

*

*

*

„Kurjer Poznański“ nr. 219 z dnia 16. V. 1937 r. str. 17:

„Pokłosie Targów Poznańskich”.

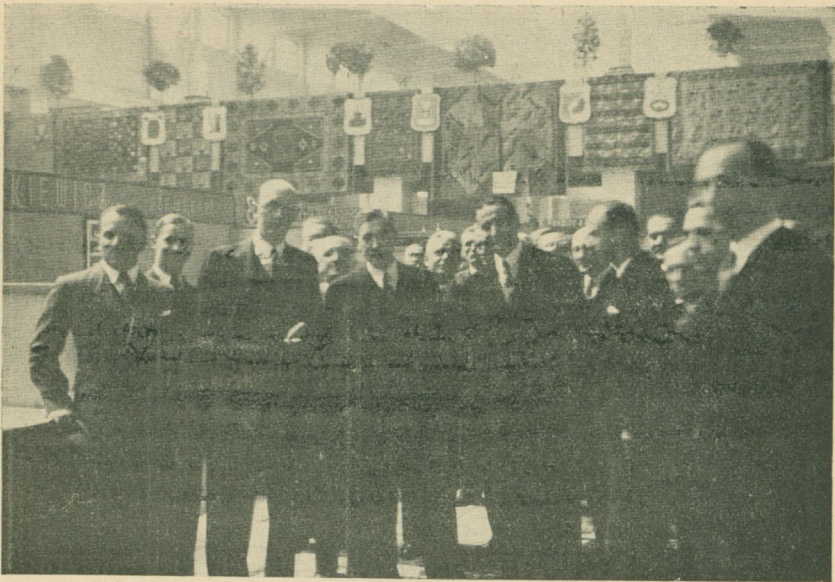
Targi zwiedził Pan Wicepremier Kwiatkowski, p. Minister Przemysłu i Handlu Roman, p. Minister Komunikacji Ulrych, Wiceministrowie Sokołowski, Rose i Morawski oraz około 3.000 najpoważniejszych jednostek kierowniczych naszego świata urzędowego i przemysłowego. Frekwencja wyniosła około 27.000 osób związanych z handlem detalicznym, około 6.000 przyjezdnych z zagranicy z 12 państw i blisko 200.000

publiczności. Według statystyki kart uczestnictwa zanotowano przyjazdy z przeszło 400 miejscowości z całej Polski.

*

*

*

P. W-premier E. Kwiatkowski zwiedza Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła.

„Gazeta Kujawska“ nr. 103 z dnia 2. V. 1937 r. str. 3:

„Rzemiosło jak zwykle jest atrakcją Targów“.

...Obok w hali 9 i przyległych budynkach wszystkie izby rzemieślnicze z całej Polski w 32 sekcjach skoncentrowały swoje wyroby. Jest to największy pokaz dotychczas przez rzemiosło zorganizowany. Rozmieszczenie eksponatów jest bardziej przejrzyste niż w roku ubiegłym i pokaz bez wątpienia bardziej celowy. Znać tu, iż doświadczenie lat ubiegłych nie poszło na marne. W najwyższym stopniu zadziwia różnorodność wyrobów rzemieślniczych, przy czym nie dopuszczono zupełnie okazowych wyrobów wystawowych. Jest tu jedynie towar wytwarzany w większych ilościach, na który centralne biuro Targu rzemieślniczego przyjmuje zamówienia.

GŁOSY RZEMIEŚLNIKÓW

O IV. OGÓLNO-POLSKICH TARGACH RZEMIEŚNICZYCH

**Henryk Rychter, mistrz złotniczo-jubilerski w Poznaniu,
Al. Marcinkowskiego nr. 15.**

Na Targach wystawiam już od lat 15-tu i nie opuszczam nigdy tej tak rzadkiej okazji skutecznego reklamowania swego przedsiębiorstwa. Uważam Targi, a w szczególności Ogólno-Polskie Targi Rzemiosła jako nieodzowny czynnik dla pomyślnego rozwoju gospodarczego rzemiosła polskiego. Wyrażam też pełne zadowolenie z IV Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła.

* * *

**Marcin Dostatni, mistrz stolarski, właściciel fabryki
krzesel i stołów, Poznań, ul. Dąbrowskiego 81.**

...O Targach Poznańskich, a w szczególności o targach rzemieślniczych mogę wyrazić się tylko z jak najlepszej i dodatniej strony. Rozwój mego przedsiębiorstwa zawdzięczam tylko Targom, dzięki którym po powrocie z obczyzny, zapoznałem szeroki zastęp moich odbiorców tak krajowych jak i zagranicznych. Nie wyobrażam sobie możliwości pomyślnego rozwoju warsztatu rzemieślniczego bez uczestnictwa w Ogólno-Polskich Targach Rzemiosła.

* * *

**Stanisław Mikołajczak, mistrz siodlarski, współwłaściciel
F-y Borzych i Sp., Poznań, ul. Podgórna 3.**

...Aczkolwiek nie dokonywaliśmy na tegorocznych Targach większych transakcji, to jednak udział opłaca się nam sowicie. Uważamy, że skuteczność reklamowa na Targach nie da się zastąpić żadną inną imprezą. Targi Rzemiosła dają nam możność zasięg interesów swoich znacznie rozszerzać, a poważną ilość naszych klientek tak miejscowych jak i zagranicznych zawdzięczamy uczestnictwu w corocznych Targach Rzemiosła. Jesteśmy gorącymi zwolennikami Targów.

* * *

**Ludwik Cieślak, mistrz ślusarski, Pleszew,
ul. Karola Marcinkowskiego 4.**

...i z IV Ogólno-Polskich Targów Rzemiosła jestem zadowolony. Transakcje na kilka tysięcy dają mi znów moż-

ność do intensywnej pracy. Przez Targi wprowadziłem moje łożyska rolkowe i kulkowe, jak i inne oprawy do maszyn rolniczych, na rynek całej Polski. Jestem zwolennikiem postępowej produkcji, uniezależniając odbiorców od towaru zagranicznego, jak i zwolennikiem postępowej sprzedaży poprzez targi i wystawy rzemieślnicze.

*

*

*

**Antoni Mulczyński, mistrz stolarski,
Poznań, ul. Śniadeckich 12.**

...Na IV Ogólno-Polskich Targach Rzemiosła wystawiałem po raz pierwszy. Pokaz wytwórczości mojej udał się w 100%, gdyż dzięki Targom otrzymałem poważne zamówienia, które zmuszają mnie obecnie do powiększenia zespołu pracowników. Skuteczność reklamowa Targów Rzemiosła przerosła moje naśmielsze wyobrażenia i w przyszłości nie ominę żadnej okazji, by z tego rodzaju imprez nie korzystać.

*

*

*

**Kierownik Spółki Wytwórczej Polskich Rymarzy i Siodlarzy
w Warszawie oddz. w Poznaniu, Pl. Św. Krzyski.**

...Oddział poznański rozwija się pomyślnie. W Ogólno-Polskich Targach Rzemiosła bierzemy udział po raz czwarty. Uważam Targi jako najlepszy czynnik reklamowy, gdyż każdorazowo po Targach firma zyskuje zastęp nowych klientów. Od Targów zwiększył się zbyt na lepszą uprząż i siodła. Ostatnie zwróciły na Targach specjalne zainteresowanie i klienci kupując obecnie siodła, powołują się na Targi.

*

*

*

**Stanisław Drynkowski, mistrz stolarski,
Swarzędz, Nowy Świat 4.**

...Jako długoletni wystawca wyrażam się o Ogólno-Polskich Targach Rzemiosła, jak najkorzystniej. Targi Rzemiosła zachęcają wytwórców meblowych do projektowania nowych mebli, podsycają współzawodnictwo, a szerokiej masie publiczności dają możliwość przeglądu całokształtu produkcji meblowej. Tym też tłumaczy się olbrzymi udział w Targach rzemieślników - stolarzy z Swarzędza, najpoważniejszego ośrodka stolarskiego w Polsce. Z własnego doświadczenia wspominam to, że wielka liczba kupujących meble czeka po prostu na Targi. Przeto udział stolarzy w Targach jest konieczny.

SPIS RZECZY

Przedmowa	str. 5— 6
Rzemiosło na XVI Międzynarodowych Targach Poznańskich	
Udział i rezultaty handlowe	str. 7— 11
Przegląd eksponatów wystawionych na IV. O. P. T. R.	str. 13—19
Alfabetyczny spis wystawców	str. 21—35
Wykaz ilości wystawców i zajętych przez nich m ² stoisk według zawodów	str. 37—38
Wykaz ilości wystawców i zajętych przez nich m ² stoisk według zawodów z poszczególnych Izb Rzemieślniczych	str. 39—43
Wykaz zajętego metrażu według Izb Rzemieślni- czych w latach od 1934—1937	str. 45
Wykaz zajętego metrażu według grup zawodo- wych w latach 1934—1937	str. 47
Przegląd prasy	str. 49—51
Głosy Rzemieślników o IV. Ogólno-Polskich Tar- gach Rzemieślniczych	str. 53—54

hr. 4693

597

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

42254

AE00433991